



prašak za zube, bjelilo i puder; iz Nizozemske za sve vunene latke u komadu, za žigice, te za predmete iz četinje; iz Bugarske za grahorici za hrani; iz Rumunjske za janjeće kože i za prstenje ječaća (surogat kave).

**Kupnja pakračkog dobra.** Javljanju iz Zagreba: Pakračko dobro kupio je konzorcij, sastavljen od Wiener Bank-Vereine, Exploatacije d'rava u Budimpešti te zemunске tvrdke Binder i Polgar, za okruglih 10 milijuna kruna. Exploatacijom bukovih stabala već se otpočelo.

**Odsudjeni radi denuncijacija.** Riječki tribunal osudio je finansijalnoga savjetnika Smukinu na 5 mjeseci tamnicu i 600 kruna globe, jer se je dokazalo, da je anonimnim pismima prijavio i potvrdio vladnjeg tajnika Jekelafusija i još neke više činovnike, da su podničeni.

**Rekvizicija zvonova u Hrvatskoj.** Riječki tribunal previest je Zagreba provesti se da rekviziciju zvona u Hrvatskoj i Slavoniji tečajem mjeseca kolovoza. U četiri najveće grada Hrvatske i Slavonije skinuti će se 84 zvona u težini od 32.182 kilograma, i to: u Zagrebu 31 zvono u težini od 13.748 kg, u Osijeku 23 zvona u težini od 7778 kg, u Varaždinu 11 zvona u težini od 5160 kg i u Žemunu u 19 zvona u težini od 5496 kg.

**Provala i vili riječkog guvernera.** U petak u noći pravouli su u vili riječkog guvernera neki nepoznati zlikovci, te su pokrali raznu robu i druge predmete, a nisu pošteđivali ni dragocjeno oružje, koje potiče iz srednjeg vijeka. Steta je znatna, a o zlikovima dosele ni traga.

**Riječke školske oblasti protiv skitanja djece.** U svrhu, da se školska djeca ne skiju za vrijeme školskih praznika, osnovala je riječka školska oblast posebno skloništvo (Ricreatorio), te poziva roditelje, da budu u trajnom doticaju sa skloništem i da nastoje da ga djeca redovito posjećuju.

### Iz Dalmacije.

**Radnje obrne škole u Splitu.** U Splitskoj obrtnoj školi dogovaraju model Boke s Lovčenom, što će biti izložen na ratnoj izložbi u Bečeju. Osim toga izradjena je jur krasna grupa iz kamena sa Dinare a na njoj borci i planinski cvijet. Kamen, borci i cvijet donio je sa vise Dinare osobno c. kr. poglavar Bandel, te da izraditi u obrtnoj školi upravo majstorski izradjenu grupu, što će „poloniti“ „Dinar“, torpiljarki na teatrale ravnice.

**Oslobodjenje za gospodarsko-šumarske svrhe.** „Smotra Dalmatinska“ donosi: U zadnje doba broj moliba, što ih stranke direktno upravljaju ratnom ministarstvu, tako je narastao, da se već ne mogu sve rješavati.

Neka se stoga još jednom zna, da se molbe za oslobođenje imadu prikrati bez izuzetka preko političke kotarske oblasti. Molbe upravljene direktno ratnom ministarstvu i ministarstvu za zemaljsku obranu ne će se uzeći u obzir.

Molbe pak, što se često putu salju neposredno na ministarstvo poljoprivrede, mogu samo odgadjati rješenje, budući da ministarstvo poljoprivrede ne može takve molbe odmah prisliditi, nego mora tek pričekati izvještaj kotarske političke oblasti.

### Iz Trsta.

† **Rudolf Čuk.** „Edimont“ javlja, da je na sjevernom ratištu paš učitelj Rudolf Čuk, koji je sljivo kao jedan od najuzornijih učitelja tršćanske okolice. Pokoj mu duš!

**Urednik „Piccola“ paš u boju protiv Austrije.** Čim se počelo naslušavati, da će doći do rata između Italije i naše Mrtvarije, prebjegao je irentistički novinar Tevini, koji je pripadao

uredničkom savezu „Piccola“, u Italiju. Stupiv u talijansku vojsku borio se je „junački“ protiv onih, koji su ga kroz toliko godina u Trstu hranili, dok nije konačno pao u jednom od posljednjih bojeva.

**Državna pučka škola u Trstu.** Tečajem množe školske godine poohvaljalo je državnu pučku školu u Trstu (ulica Fontana) 1183 učenika. Po narodnosti bilo je: 366 Slovaca, 431 talijanskog jezika, 319 njemačkog jezika i 6 drugih narodnosti.

**Pučke kuhinje u Trstu.** Ovih dana posjetio je pučke kuhinje, što ih je osnovalo aprovizionac povjerenstvo, tršćanski namjesnik barun Fries-Skene. Namjesnik se je uverio o dobrom delovanju i dobroj hrani, koju kuhinje pružaju siromašnim stoljevima pučanstva. Kuhinje opskrbljivaju dosegne dnevno 4000 ljudi.

**Bojevito!** Ovih dana pozvao je neki nepoznati članak vlasnika ondašnjeg buffeta, Carbonzinu na ulici, gurnuo mu dugi nož u prsa i onda utekao, ostavivši mu dugi nož u prsima. Carbonzin izradio je rož i ranu i srušio se na zemlju. Rek bi, da se rdi o osveti, jer je neznanac tražio od Carbonzina 20 kruna, što mu ovaj nije htio uzajmiti. Stanje Carbonzina je teško.

### Iz Goritke.

**Strašan zločin.** Čitamo u ljubljanskim listovima: Na ljevoj obali Soče, na putu prema Trenti, nalazi se kuća „pri Matevu“ u kojoj su stanovali „Kaconovi“ bježunci iz Kala. Stara majka Katarina, kojoj je bilo 75 godina, stanovala je u posljednje doba sama u kući, dok se je ostala obitelj nastanila malo više prema Trenti. — Ovih dana našla su starice mrtvu, bila je prebačena preko kreveta. Kakovih 30 koraka od staje našli su ubijenog 15-godišnjeg dječaka, slugu obitelji. Vrat u glavi bila mu prigrijecana velikim kamenom. Za zločincima izdane je potjera.

## Razne Vijesti.

**Papa za zarobljenike.** Papa je svojedobno predložio, da se zarobljeni oci porodica, koji imaju najmanje trije djece, te se nalaze preko 18 mjeseci u zarobljeničtvu, smjesti u Sivarsku. Službeni vatikanški list saopćuje, da je prijedlog prihvaten sastavom Njemačke Francuske i Engleske.

**U Njemačkoj kana davati i pivo na karte.** Kancelar Bethmann-Hollweg primio je od njemačkoga sanitetskoga savjetnika dr. Bonne-Ja otvoreno pismo, poduprto u 80.000 Njemačaca, u kojemu ga upozorava, kako se veliko mnoštvo ječma troši na izradu piva. Prema njegovom računaru troši se u Njemačkoj dnevno do 42 milijunskih centi ječma na pivo, a od toga bi se moglo nastisati 10 milijuna ljudi. Traži konačno, da se pivo toči na hiljebne karte. — Mnogi su listovi pristali uz minjanje dr. Bonne-Ja, jer da htjeli treba u Njemačkoj više nego li piva.

**Peti ratni zajam u Njemačkoj.** Prema vijesti bečke „Neue Freie Presse“ započele su u Njemačkom ministarstvu financija prednadležne za peti njemački ratni zajam. Potpisivanjem tog zajama malo bi se započeti u rujnu. Sva je pričika, da će se za ovaj zajam odabratи novi tip.

**Rad neutralaca za mir.** „Kreutzeitung“ piše: profesor visokih škola u Poznani i Bjelovaru: Može se na nekom stalnouči ustvrditi, da će, ne uspije li opeviti antante na zapadu, neutralne vlasti započeti mirovnom akcijom. Čim se bude vojnička situacija i malo promjenila, računaćemo se s mirovnim pokretom, kojemu je

staze. Stina je tako htjela. A Borta je opteđila mnjenja, e ne osjeća ni najmanje potrebe, da se sastaje sa Stinom.

Tad dodje jednog dana Kalle Sorenović i htio da uzajmi četvrti rakije. Stari općinski krojčić Boček bio došao do njega prije nego li su ga očekivali — što se nestalo tako često ne zbirava — a takove ljeđe treba dvojiti jer su načinom od onoga trena, kad idju kroz vrata sve do tad, kad se ova iz njih zatvore — ako naime čovječi kločić da zadrži pošteno ime i dobar glas u okušelj.

Dok je bio Soren vani u komori, da načeti rakije, reči Stina Kallej:

— Ta je upravo ludo, koliko novaci dobiva Stina za svoju riječku jaju, — i stisne usnice.

— Da, oni u gradu plaćaju dobro, — primjeti Kalle.

— Da, ali ako nešto ide u slast, to je ono i skupo — kaže Stina. — Promisli sam, koliko hrane trebaju tako velike lijepe kokoši? Ta tu je radi o Žitku!

— Da, razumje se, jesti moraju imati, ako hoće da nesu. No Žitka se mnogo ne potroši. Borta kuha vodu i ukuhava u njoj sjeku i smjejene od sijena i lupine od jabuka te sve to mijesit i mješa, tako te ima više muke sa branom za kokoši nego li sa našim vlastitim jelom.

— Da, — reči se, — ja se slijepi i dobro. Ali ono, što ona kuha i mijesava, posve je nešto drugoga nego li sjeku i lupine od jabuka, da uzmogni dobiti jahu u ovo doba, kad kokoši jedva mogu da se namjerje na zeleno kakovo vlaknje ili crva. Zaviri samo u ţirkinju, da zitom vidje ţek, sto treba dati kokošima, da umognu da jahu. A isto tako velike kokoši . . . Kako bi korišti, a kod toga prevali cabar. Isto bi mogla da kažem o kokošima. Kakav li blagoslov teži na nejnjim jajima, ako kokoši sav probitak pojdu! . . . Moji maleni patuljci nijesu iznesli još jednog jajeta, ali zato i njihova brana ništa ne stoji.

Sad su doskora počele sve njemačke kokoši kod Borte nista jaja. Sandučić za sadnucičem jaya mogla da je salje u grad. A gradski su se stanovalici upravo trgali za lijepa jaja i nadmetali se u cijeni, tako te je Borta za posljednji sandučić primila da papači i banknotu.

To je Stina simpatično. Njemačke kokoši nijesu odavale još ni najmanjeg znakom, da će nesti, ma kolikogli ih opipaval i uza svu topinu ispod postelje i uza žut žikat i kruh, koji su potajice dobivali. Kad god Borta ugledala, okremlila bi se ili otišla. I njih obavide, koje su prije toga u isto vrijeme muže, nijesu se susretale a ma ni jednput, kad bi dolazile ili odlazile iz

nedavno rusko-japansko utanačenje dalo novi povod.

**Izkažnico za mast.** „Fremdenblatt“ javlja, da se na kompetentnom mjestu radi na tome, da se urede kartice za mast. Prema toj naredbi odlazilo bi na glavu za sedmicu dana Četvrti kataloga masti, uili ili maslaca.

**Gospodarski rat protiv Njemačke.** Kako se iz Pariza javlja, počeo je dne 23. o. m. u Lyonu kongres jugoistočnih Njemačaca neprijateljskih udruženja, koji se je medju njima bavio i pitanjem o zdržanju industrijalaca i trgovaca u boju protiv gospodarske nadmoći Njemačke.

**Zetva u Italiji.** Talijansko ministarstvo za gospodarstvo objeljalo je provizori izvještaj rezultata ovogodišnje žetve u Italiji. Prema tome donijela je zetva 52 milijuna dvostruktih centi žita, dok je prosječni rezultat prešle godine bio 48 milijuna dvostruktih centi.

**Bojeviti u Africi.** Prema vijesti iz dobro upućenog carigradskog izvora navještio je emir Darfur, Ali bin Binar, Engleski „sveti rat“. Rat je započeo, pa je Binar sa svojim plemenima, koji je skupio u redovnu vojsku, uspije napao i proterao Engleze, i tako zapojeo sav goroviti kraj. Cilj je daljnih emirovih opereacija, da se sjedini sa Senusima, pa da ujedno s njima prodro u Sjeverni Afriku.

**Osamsetna milijuna cipola za Rusiju.** Prema vijesti „Koločol-a“ dospijelo je u Moskvu 18 milijuna američkih cipela, tako da su sve moskovske trgovine odmah smizile cijenu cipela za polovicu. Svi su izloži puni cipela, i to uz polovnicu cijenu.

**Klub pristaša poljske države.** „Kurier Polnzijski“ javlja, da su njemačke oblasti u Varšavski dozvolile ustrojenje „Kluba pristaša poljske države“. — Kao je u Poljskoj, što je zaposjednuta od njemačaca, oštrenjena politička organizacija onih poljskih krugova, koji idu zatim, da u smislu pravila rečenog klubu podignu poljsku državu pod zaštitom centralnih vlasti.

**Cetinjske Novine.** Dne 18. kolovoza o. g. bivša na rođendan N. Veličanstva, izaziće će u Cetinju pri broj lista pod naslovom „Cetinjske Novine“. List će biti stampan u njemačkom, madžarskom, albanskom i hrvatskom jeziku.

**Ugroženje položaja neutralnih vlasti.** Ustijed križe, što je izazvana svjetskim ratom, boji se Nieu Zürcher Zeitung, da je ugroženje položaja i egzistencije neutralnih vlasti silno ugroženo, ako se velevlastni odluče, da protegnu ratovanje na i treću godinu.

**Zadnje sredstvo.** U antantnim se i njoj prijateljskim rumunjskim krovuvima naglašuje, da bi bilo najuspješnije sredstvo za definitivno podjarmiranje Rumunjske pod jaram antante, kad bi Sarrai započeo sa ofenzivom u Makedoniji. Poznato je međutim, da se Sarrau nedu započeti sa ofenzivom akcijom, jer je unaprijed uvjeren, da ne bi imala nikakvih uspjeha.

**Reforma viših djevojačkih škola u Ugarskoj.** Ugarsko ministarstvo nastave objeljalo je dne 25. pr. m. naredbu, kojom se reformira organizacija viših djevojačkih škola. Viša djevojačka škola prestaje, kao takva, samo do Četvrtoga razreda u dosadanju obliku. Škola izvještava da po osmog razreda pretvara se u školu u djevojačku gimnaziju. Uveden je takodjer ispit zrelosti.

**Italija i Njemačka.** Talijanski reform. socialni zastupnik Raimondi, koji žurnalistički zlorabi misli Bissolatti-ja, piše u „Messaggeru“, da bi navještaj rata Italije Njemačkoj imao smislost istom, ako Italija raspolaže sa potrebnim četama za druga bojista. Državice dostaje sadanji

Kalle nije došao da odgovori, jer upravo u onu je čas ušao Šven u sobu i stavio pred njim rakiju.

Ali čim je kada krojač ponudio bio čaušić rakiju u ime dobrodošlice, popeo se odmah na tavani, da vrativ u ţirkinju sa ţitkom. Gromi pakao, da taj nije više mnogo ztice preostalo! Dakako da ga uostalom i nije moglo biti više toliko mnogo — ta varili su sladi i mješu ţitmu krušicu po Božić.

Ali kad je sašao bio u kuhinju, nije se ipak mogao suzdržati, a da ne kaže Borta:

— Borta! Ta je to užasno, — kaže Borta ţitku!

— Jesi li me ikad vidiš, da dajem kokošima ţitku ţitku? — skoči Borta sva raspljena.

— Ne, ali . . .

— A tko ti je dakle rekao, da dajem kokošima ţitku ţitku?

— Kalle je bio, kao da ima punu ţaku otrovnih mraživa.

— Reci mi, kje je to kazao?

— Borta! — molio je Kalle tako ljepe.

— Da, Borta! To i jesam! — viška je ona.

— Ja ču se za vas briuniti, kako se eti vrinete za mene! Idite svjaj dozido do bijesa!

Time je otvorila vrata od sobe i unila u nju. Ovdje je sjedio krojač usrijed velikog stola, noge umaknuti i žasliklju ispod noća na njut. Ovaj nije, dakako, tobožni ništa čuo da prepriče, tako da Kalle uopće nije imao zgodje, da kaže ma i riječ uime razjašnjava i obrane.

Sad je nestala u dvorištu mira, a to sve samo

platonički položaj, što ga je ustvario pristup k londonskom dogovoru i odreknuće njemačko-talijanske nagodbe. Članak ostavlja utisak, da se nemački očekivali neposredni navještaj rata sa strane Italije.

**U Milanu zahtijevaju navještaj rata Njemačkoj.** Sa talijanske granice dolazi vijest, da je nedavno uručena prefektu u Milanu spomenica, kojom se zahtijeva bezvlačni navještaj rata Njemačkoj, „Giornale d'Italia“, glasilo ministarstva izvanjskih posala, izjavlja k toj spomenici, da je izričiti ratni navještaj Njemačkom kod sađašnjeg odnosa svušvan, te da bi znaci samo formalnost. Kod sadanjih je nazime odnosa sasama jasno, da nema ni za Njemačku ni za Italiju nikavih zapreka, da se susretnu na jednom ili drugom bojištu i olicu, kad bi zahtijevale ratne potrebe.

**Pitanje mira.** Madžarski političar i bivši ministar grof Andrássy koji boravi sad u Berlinu, došao je tamo u dojčaj i u razgovor s raznim službenim osobama. Jednomu je novinaru Izjavio: Sada nije vrijeme, da se govoriti o miru. Dok je antanta uverjena, da će nad nama održati pobjedu, ne bi naravni nikako pristala na mirovnu pogodjaj. O miru govoriti ćemo istom oduševljenju, da su sasvim izbjegli. Blizak prijatelj Grčke u vlastima antante.

**Izgorjeli ruski luka.** Javila se iz Stockholm-a, da je izgorjela najznamenitija ruska luka Raum i Finsk. U luci je bila najmodernija pilana na svijetu, ali je izgorjela u sasvim izgorjelu. **Ruski transporti.** Prema vijesti „National Tidende“, prošlo je dne 25. o. m. mimo Malmo deset engleskih parobroda iz Rusije sa švedskim momčadi. Parobrodi držali su se švedske obale, dok su ih izvan granice Švedske suvereniteta pratile njemačke torpiljarki, u svrhu da ih uhvate, dok im se izgubio njihov oružnički i strateški vrijednost.

**Ugovor učinkovit učinkom.** Na temelju vijesti ugarskog vojnogčića „Külgüt-Hadlige“ izšlo je u budimpeštačkim i zagrebačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata. Sada budimpeštački listovi navještaju, da će u budimpeštačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata.

Sada budimpeštački listovi navještaju, da će u budimpeštačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata. Sada budimpeštački listovi navještaju, da će u budimpeštačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata. Sada budimpeštački listovi navještaju, da će u budimpeštačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata.

**Na pozivu učinkovit učinkom.** Na temelju vijesti ugarskog vojnogčića „Külgüt-Hadlige“ izšlo je u budimpeštačkim listovima saopćenje o ograničenju oproštaja od pučko-ustuške službe, te o nekoj reviziji reklamata.

**Mali Oglasnik.** Stan sa 4 sobe i svom odobrenju te vromu, traži se za sredinu ožujka ili za kasnije. Ponude na upravu pod brojem 65.

**Razumna djevojka** traži se k djetetu za neku koliko sati dnevno, aliči se sasvima 29. II. desno.

**„MRVATSKI LIST“ može se kupiti u Vodnjana kod prodaje duhana Detetova vjet rano ujutro.**

**licu kave, premda je imala kotači sa kavom na vatri.** A uštipaka je bila na stolu puna zdjela. Jesam li se ikad ja prema njoj tako ponijela, a? Puf! Ali kaj jo samo, neka iznajprev zaviri u svoju vlastitu ţirkinju, koliko je ţitka preostalo, umjesto da se zadaje nepotrebne brigade drugih! Plju, mrca! Izjaviti neslogu između muža i ţitke! Puf!

**Borta je još popustila.** — Kukavna ţkra bliebela! Ţitak! Zitak! Kad je Borta više njezinoj kavom, a ţitka je ţitku gora na tavani, jer je dobro znao, e i mislio si, e nješam ćula, kako ţkripki poklopac od ţirkinje, sve iako i ţitka strugao nogama i kašljao. Puf! Ima li to da bude hvala, što sam opskribila blizu kuću i braću na svoje, u koliko sam sama mogla.

**Borta!** — molio je Kalle tako ljepe.

**Da, Borta!** To i jesam! — viška je ona.

— Ja ču se za vas briuniti, kako se eti vrinete za mene! Idite svjaj dozido do bijesa!

Time je otvorila vrata od sobe i unila u nju. Ovdje je sjedio krojač usrijed velikog stola, noge umaknuti i žasliklju ispod noća na njut. Ovaj nije, dakako, tobožni ništa čuo da prepriče, tako da Kalle uopće nije imao zgodje, da kaže ma i riječ uime razjašnjava i obrane.

Sad je nestala u dvorištu mira, a to sve samo

platonički položaj, što ga je ustvario pristup k londonskom dogovoru i odreknuće njemačko-talijanske nagodbe. Članak ostavlja utisak, da se nemački očekivali neposredni navještaj rata sa strane Italije.

**U Zagrebu dolazi kavica.** Članak ostavlja utisak, da se nemački očekivali neposredni navještaj rata sa strane Italije.

**Nastavak će se** (Nastavak će se)